

**Моніторинг виконання Середньострокової програми
економічного і соціального розвитку м.Запоріжжя
на 2015-2019 роки за 2015-2016 роки**

м.Запоріжжя
2017 рік

Основними цілями Середньострокової програми економічного і соціального розвитку м.Запоріжжя на 2015-2019 роки визначено перетворення м.Запоріжжя в конкурентоспроможний, інвестиційно привабливий регіон, з високим рівнем життя населення, впровадженням ІТ-технологій та створенням належних умов для розвитку туристичної галузі.

Для досягнення головних цілей в середньостроковій перспективі виділено 6 головних блоків галузевих проблем соціально-економічного розвитку міста, які об'єднано за наступними напрямками: економічний потенціал; гуманітарна сфера, фінансові ресурси, забезпечення стандартів життя, природокористування та техногенна безпека. По кожному з цих напрямків визначено пріоритетні завдання, вирішення яких забезпечуватиме досягнення всіх цілей.

Ступінь досягнення цілей та завдань Середньострокової програми визначається шляхом здійснення моніторингу фактичних та прогнозних показників.

Динаміку виконання показників реалізації Середньострокової програми за 2015-2016 роки наведено в Додатку до моніторингу.

За результатами реалізації ключових завдань та заходів, передбачених Середньостроковою програмою економічного і соціального розвитку м.Запоріжжя на 2015-2019 роки здійснено моніторинг її виконання за 2015-2016 роки.

Показники розвитку галузей міського господарства відображені у відповідних розділах моніторингу виконання Середньострокової програми економічного і соціального розвитку м.Запоріжжя за період 2015-2016 років.

Крім того, кожна галузь щороку надає звіт щодо виконання завдань та заходів, які передбачені у відповідних програмах.

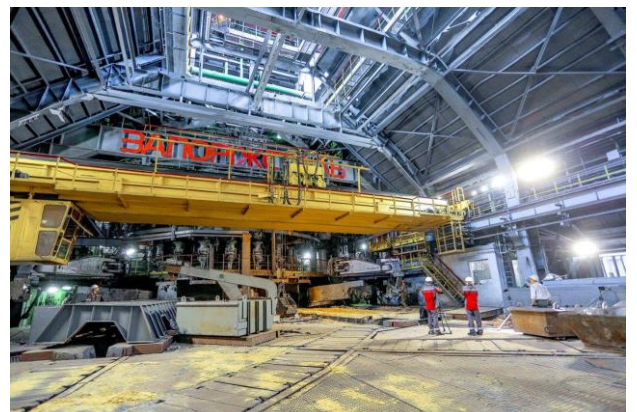
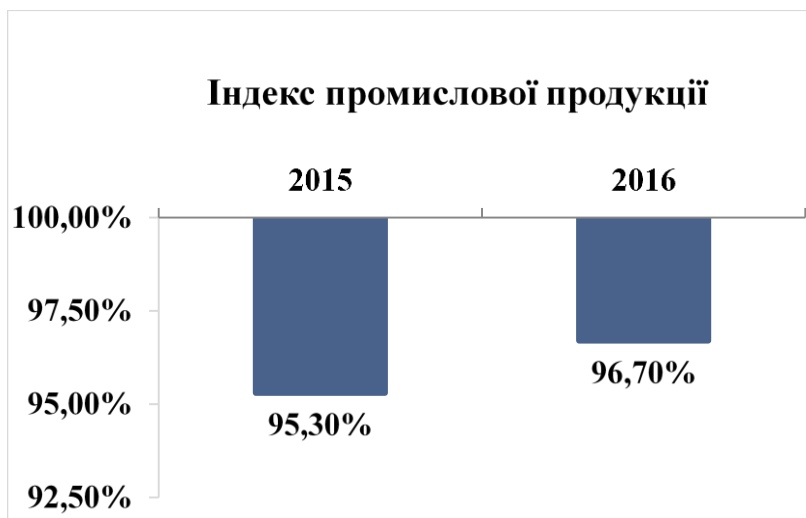
ПРОМИСЛОВІСТЬ

У звітному періоді на розвиток промисловості негативно впливала несприятлива зовнішньоекономічна кон'юнктура, яка характеризувалася зниженням попиту та ціни на товари вітчизняного виробництва на зовнішньому ринку.

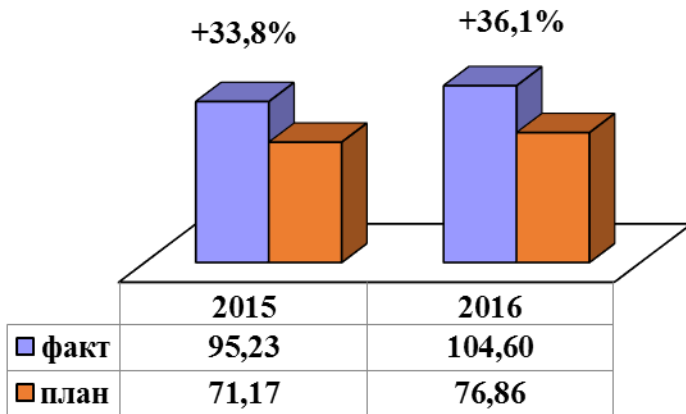
З огляду на високий рівень експортоорієнтованості промислового виробництва, підвищення вартості енергоносіїв та дефіцит металобрухту погіршилося фінансово-економічне становище промислових підприємств міста і, як наслідок, знизилися темпи їх виробництва.

За результатами роботи промислового комплексу за 2015-2016 роки обсяги промислової продукції по Запорізькій області зменшилися на 4,7% та 3,3% відповідно (індекс промислової продукції – 95,3% та 96,7%).

Обсяг реалізованої промислової продукції в місті за два останні роки складав відповідно 95,2 млрд.грн. (133,8% до планового показника) та 104,6 млрд.грн. (136,1% до планового показника та на 9,8% більше, ніж у 2015 році).

Динаміка обсягів реалізованої промислової продукції (товарів, послуг), млрд.грн.

У 2015-2016 роках тривала модернізація та реконструкція виробничих потужностей на промислових підприємствах міста.

Найбільші інвестиційні проекти реалізовувалися на :

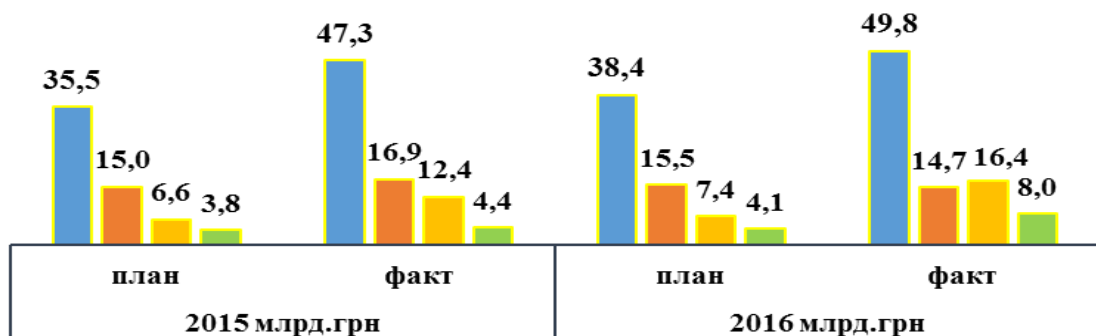
- ПАТ «Запоріжсталь»;
- ПрАТ «Дніпроспецсталь»;
- ПрАТ «Запоріжвогнетрив»;
- ПАТ «Запорізький завод феросплавів»;
- АТ «Мотор Січ»;
- ПАТ «Карлсберг Україна»;
- ДніпроГЕС.

У 2015 році інноваційну діяльність здійснювали 27 промислових підприємств міста, питома вага яких у загальній кількості промислових підприємств складала 20,1%.

Обсяг реалізованої інноваційної продукції складав 2735,5 млн.грн., що на 28,1% більше від запланованого.

Більш активно інноваційну продукцію реалізовували підприємства Заводського, Дніпровського, Шевченківського районів міста.

Обсяги реалізованої промислової продукції за основними галузями

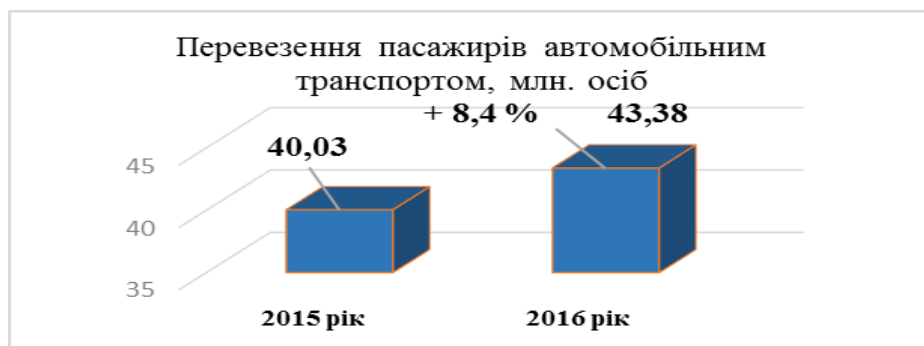
- Металургія
- Машинобудування
- Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря
- Харчова промисловість

Транспортна інфраструктура

Головним пріоритетом у транспортній галузі визначено надання якісних послуг з перевезення пасажирів.

Обсяг перевезень автотранспортом загального користування в 2015 році становив 40,03 млн. пасажирів, у 2016 - 43,38 млн. пасажирів.

За звітний період ЗКПМЕ «Запоріжелектротранс» електротранспортом та автобусами перевезено 116,97 млн. пасажирів, з яких 81,45 млн. - пільгових категорій.

У весняно-літній період 2015-2016 років до садово-городніх ділянок перевезено 134,8 тис. мешканців міста на 6-ти автобусних маршрутах за рахунок власних коштів підприємства «Запоріжелектротранс».

У 2015-2016 роках поповнено рухомий склад міського транспорту 10 автобусами великої місткості та 11 тролейбусами. Відремонтовано 5 трамваїв за кошти міжнародного благодійного фонду «Дніпро-Січ»; 1 трамвай та 7 тролейбусів - за власні кошти підприємства «Запоріжелектротранс».

З метою забезпечення надання якісних послуг з перевезення громадським транспортом, удосконалення роботи існуючих трамвайних, тролейбусних та автобусних маршрутів місто бере участь у Програмі розвитку муніципальної інфраструктури України.

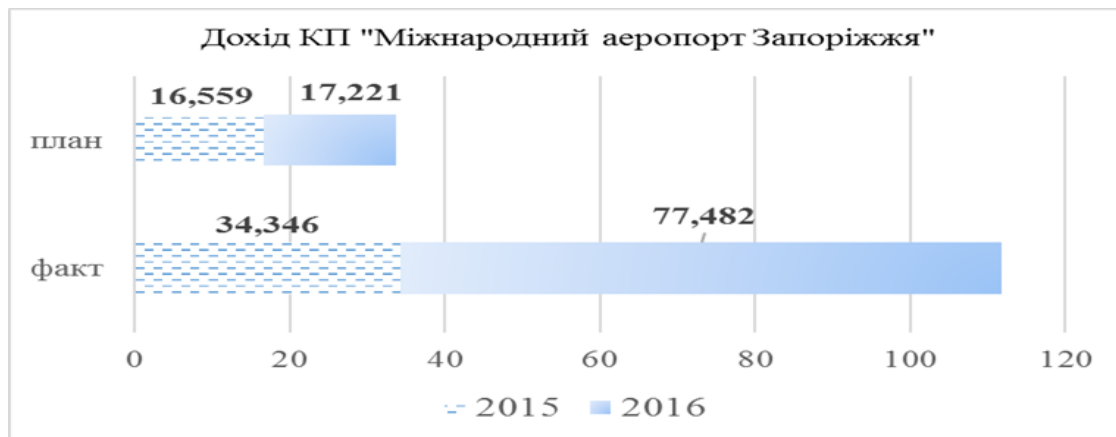
ЗКПМЕ «Запоріжелектротранс» підготовлено проект оновлення рухомого складу шляхом придбання за рахунок кредитних коштів 8 нових трамваїв з низьким рівнем полу, 10 електробусів та 55 автобусів великої місткості.

МІЖНАРОДНИЙ АЕРОПОРТ ЗАПОРІЖЖЯ

За останні два роки значно покращилася робота КП «Міжнародний аеропорт Запоріжжя». Так, у 2016 році пасажиропотік збільшився у 2,1 рази та становив 137,4 тис. пасажирів, вантажопотік зріс в 1,6 рази та становив 3,4 тис. тонн. За 2015-2016 роки обслуговано 4509 рейсів.

Підприємство перевиконало план по доходах у 2015 році вдвічі, у 2016 році - в 4,5 рази. За два останні роки дохід становив 108,828 млн.грн.

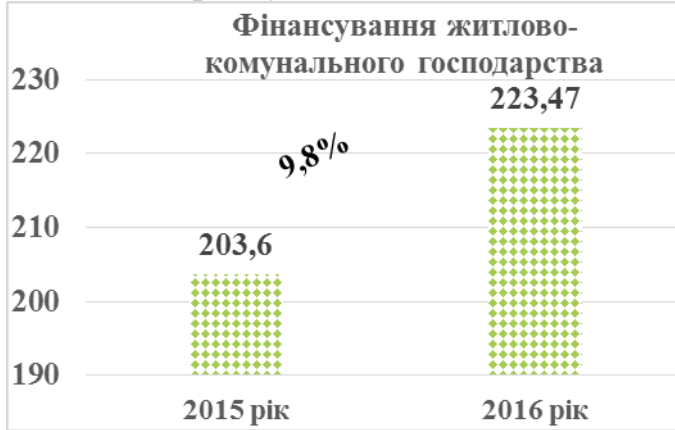

У 2015-2016 роках реалізовано низку заходів з розвитку аеропорту і забезпечення його роботи. Зокрема, виконано реконструкцію приміщення роти охорони та павільйону-накопичувача П-72, будівництво мереж освітлення на оглядових вежах, розпочато роботи з капітального ремонту аеровокзального комплексу та штучної злітно-посадкової смуги (ШЗПС), з будівництва об'єкту «Огородження та система технічного нагляду і контролю доступу по периметру охоронної зони обмеженого доступу КП «Міжнародний аеропорт Запоріжжя», придбано необхідну техніку (три технологічних автомобіля, детектор вибухових речовин, установку наземного живлення, санітарний автомобіль, автопідйомник для обслуговування повітряних суден, машину дорожню комбіновану МАЗ 6312, аварійно-рятувальне обладнання) тощо.

У 2016 році Асоціація «Аеропорти України цивільної авіації» визнала КП «Міжнародний аеропорт Запоріжжя» переможцем у номінації «Аеропорт року» (за темпами зростання виробничих показників, наявність та хід реалізації планів розвитку).

Житлово-комунальне господарство

Головними пріоритетами галузі на середньострокову перспективу визначено збереження технічно справного стану, підвищення експлуатаційних якостей та продовження термінів служби об'єктів житлового фонду міста.

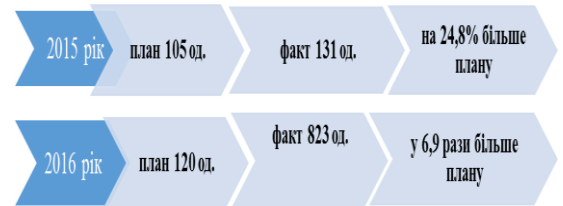
У житлово-комунальному господарстві збільшилася частка загальної площі житлового фонду, що обслуговується ОСББ з 3,25% у 2015 році до 25,32% у 2016 році. Створено 38 та 695 нових ОСББ відповідно. Загальна їх кількість на кінець звітного періоду становила 823 од.

Кількість створених ОСББ на кінець року

У звітному періоді для підтримання в належному стані житлового фонду міста виконано значний обсяг робіт.

Вид робіт	2015 рік	2016 рік
вибірково-капітальний ремонт житлових будинків, од.	32	106
ремонт покрівлі, тис.кв.м на будинках, од.	127,2 131	152,12 168
модернізація, заміна та капітальний ремонт ліфтів, од.	176	453

У звітному періоді відповідно до Програми відшкодування відсоткових ставок за залученими в кредитно-фінансових установах короткостроковими кредитами, що надаються ОСББ та ЖБК на реалізацію енергозберігаючих та енергоефективних проектів в житлово-комунальному господарстві, відшкодовано 133,87 тис.грн. Цією програмою в 2015 році скористалися 3 ОСББ, (яким відшкодовано 4,267 тис.грн. на погашення відсотків за кредитами на енергозберігаючі та енергоефективні проекти, у 2016 році - 18 ОСББ та ЖБК (відшкодовано 129,6 тис.грн.).

БЛАГОУСТРІЙ

З метою утримання міста в належному стані та збереження об'єктів інфраструктури, здійснювався комплекс заходів з його благоустрою.

У 2016 році виконано поточний ремонт 353,62 тис.кв.м доріг, 21,22 тис.кв.м тротуарів та 114,354 тис.кв.м доріг приватного сектору.

Виконано комплекс робіт з благоустрою та озеленення на території 7 парків, 59 скверів, зелених зон вулиць та куточків відпочинку, загальною площею 391,6 га.

У 2015-2016 роках значна увага приділялася облаштуванню нових спортивних та дитячих майданчиків, яких у звітному періоді встановлено понад 270 од. у всіх районах міста.

З метою покращання матеріально-технічної бази комунальних підприємств у звітному періоді придбано спеціальну техніку та засоби малої механізації в т.ч.:

2015 рік - 25 од. спеціальної техніки, 8 од. авто техніки, 4 од. обладнання, 7 мобільних туалетних кабін, 13 сміттєвих контейнерів, 62 од. комп'ютерної техніки тощо;

2016 рік - 48 од. дорожньо-ремонтної, прибиральної та іншої техніки, 51 од. обладнання, 200 приладів обліку теплової енергії, 22 мобільних туалетних кабін, комп'ютерну техніку тощо.

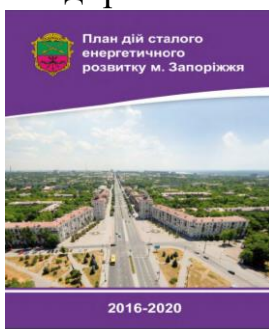

ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ

Головною ціллю сфери енергозбереження визначено забезпечення збалансованого і ефективного використання природних та паливно-енергетичних ресурсів міста, впровадження заходів з енергоефективності та енергозбереження на об'єктах бюджетної сфери, житлового фонду й комунальних підприємств.

У 2015 році місто Запоріжжя приєдналося до добровільного об'єднання органів місцевого самоврядування - Асоціації «Енергоефективні міста України».

З 2015 року, щороку проводяться «Дні сталої енергії в Запоріжжі», спільно із Запорізькою торгово-промисловою палатою - виставки місцевих товаровиробників енергоефективних товарів та послуг, науково-практична конференція (Запорізький національний університет), присвячена розгляду енергетичної політики міста за участю представників влади, вищих учбових закладів та громадськості, Дні відкритих дверей у сфері енергозбереження та енергоефективності на комунальних підприємствах міста тощо.

У 2016 році міською радою затверджено оновлений План дій сталої енергетичного розвитку м.Запоріжжя на 2016-2020 роки (SEAP), розроблений з урахуванням вимог Європейської комісії за методологією Європейського

Союзу, яким передбачено виконання зобов'язань Європейської ініціативи «Угода мерів» зі зменшення викидів парникових газів, зниження енергоспоживання та перехід на альтернативні види палива.

У місті за програмою підтримки управління енергетичним сектором (ESMAP) у рамках проекту Світового Банку «Ініціатива енергоефективної трансформації міст» ТОВ ЕСКО «Екологічні системи» здійснено аналіз потенціалу енергетичної ефективності міста. Звіт про аналіз розміщено на офіційному сайті міської влади.

У рамках Проекту МТД USAID «Муніципальна енергетична реформа в Україні» проведено енергетичні аудити на 100 об'єктах бюджетної сфери. На їх підставі розроблено попередні ТЕО проектів термомодернізації цих об'єктів для подальшого отримання кредитних ресурсів від міжнародних фінансових установ (ЄБРР, Німецький банк розвитку KfW, ЄІБ тощо).

Українсько-німецькою Робочою групою вищого рівня узгоджено перелік проектів для фінансування за рахунок кредитних коштів KfW за проектним напрямком «Комунальна інфраструктура», до складу якого включено три інвестиційних проекти м.Запоріжжя (з 10-ти для всієї України), а саме:

- за напрямком «теплопостачання» на загальну вартість 7,7 млн.євро;

- за напрямком «громадські будівлі» на загальну вартість 54,8 млн.євро.

Для участі у спільному з Європейським інвестиційним банком проекті «Програма розвитку муніципальної інфраструктури України» у 2016 році подано інвестиційні проекти міста Запоріжжя у секторах:

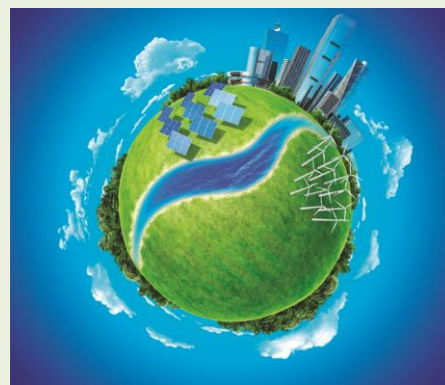
- «енергоефективність будівель» на загальну вартість 15,4 млн.євро;

- «зовнішнє освітлення» на загальну вартість 8,0 млн.євро;

- «теплопостачання» на загальну вартість 21,9 млн.євро;

- «водопостачання» на загальну вартість 46,6 млн.євро;

- «поводження з побутовими відходами» на загальну вартість 3,4 млн.євро.

Щомісяця проводився моніторинг споживання паливно-енергетичних ресурсів бюджетними установами міста.

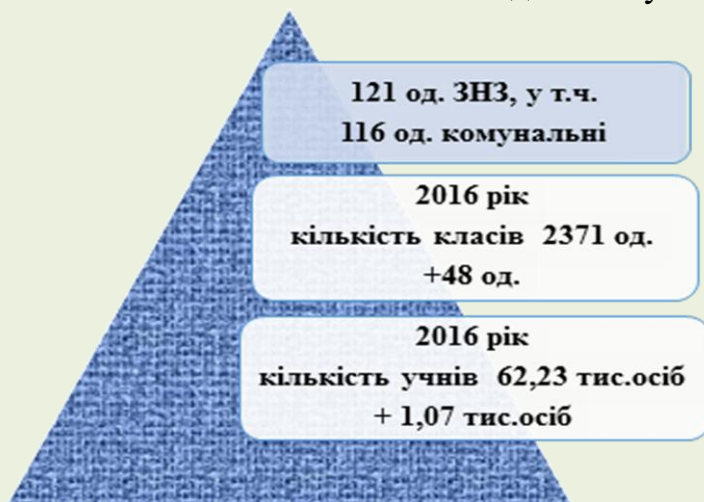
У 2015-2016 роках рівень споживання енергоресурсів у порівнянні з 2010-2014 роками скоротився на 10,4% (при цьому кількість суб'єктів права комунальної власності громади міста збільшилася).

Використання вторинного тепла промислових підприємств для забезпечення гарячого водопостачання в міжопалювальний період 2015-2016 років замінило 10,9 млн.м³ природного газу та скоротило викиди парникових газів в навколишнє середовище на 2,9%.

ОСВІТА

Пріоритетними напрямками розвитку галузі освіти в звітному періоді були ефективне функціонування мережі навчальних закладів та забезпечення дітей місцями в дошкільних навчальних закладах міста.

У звітному періоді збережено мережу загальноосвітніх шкіл міста, яка становила 121 загальноосвітній навчальний заклад I-III ступенів.

У 2015-2016 роках збільшилася загальна кількість дитячих садочків на 2 од. та станом на 01.01.2017 становила 143 од. (у т.ч. комунальної власності - на 7 од. та становила 135 од).

У звітному періоді перевиконано планові показники з відкриття додаткових груп на базі діючих дошкільних навчальних закладів. Передбачалося відкриття 4 груп щороку, фактично за два роки відкрито 37 груп. За рахунок цього вдалося зменшити чергу з влаштування дітей до ДНЗ з 1569 у 2015 році до 894 у 2016 році та покращити показник охоплення дітей дошкільною освітою з 87% до 88%. Наповнюваність груп зменшилася до 132 дітей на 100 місць проти 138 дітей - у 2015 році.

У 2016 році здійснено поточні ремонти в 239 закладах освіти на суму 16,0 млн.грн., що на 48% більше, ніж у 2015 році, капітальні ремонти - в 164 закладах на 47,0 млн.грн., роботи з будівництва та реконструкції тривали на 22 об'єктах на 36,5 млн.грн.

МОЛОДЬ І СПОРТ

У 2015-2016 роках особлива увага приділялася залученню якнайбільшої кількості населення до занять фізичною культурою та спортом, організації спортивно-масової та фізкультурно-оздоровчої роботи, популяризації здорового способу життя.

Значно збільшилася кількість населення (на 12,0%), яке займається фізичною культурою та спортом.

Покращився показник спортивних досягнень вихованців ДСЮШ, про що свідчить кількість завойованих медалей на міжнародних та всеукраїнських змаганнях:

Ранг змагань	2015 рік	2016 рік
Чемпіонати, Кубки та Першість України	269	317
Міжнародні та всеукраїнські турніри	162	365
Чемпіонат Європи, Світу, Олімпійські ігри	10	11
Разом	441	693

З метою більшого охоплення дітей та підлітків фізичною культурою та спортом у 2016 році відкрито:

- дитячо-юнацьку спортивну школу з футболу «Металург Запоріжжя» (в якій займається понад 450 вихованців);
- відділення з пляжного волейболу в дитячо-юнацькій спортивній школі «Орбіта»;
- відділення з важкої атлетики в дитячо-юнацькій спортивній школі «Локомотив».

У звітному періоді збільшилося фінансування на придбання спортивного інвентарю з 235,8 тис.грн. у 2015 році до 4,6 млн.грн. у 2016 році.

Для підтримки закладів фізичної культури та спорту в належному стані здійснювалися капітальні і поточні ремонти: у 2015 році - на 184,2 тис.грн., у 2016 - на 965,4 тис.грн.

З метою реалізації пріоритетних завдань щодо створення сприятливих умов для формування свідомого ставлення молоді до збереження власного здоров'я та підвищення патріотичної свідомості в 2015-2016 роках проведено 119 міських заходів різної тематичної спрямованості. У 2016 році кількість осіб, які брали участь у цих заходах збільшилася на 31,0% у порівнянні з 2015 роком та становила понад 32,0 тис.осіб.

Успішно реалізується програма забезпечення молоді житлом, на виконання якої в 2015-2016 роках 9 молодих сімей поліпшили житлові умови завдяки придбання житла на вторинному ринку шляхом отримання пільгових довготермінових кредитів.

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

Зміцнення здоров'я населення, організація і забезпечення якісного, доступного медичного обслуговування - одне із стратегічних завдань розвитку міста.

На реалізацію заходів з охорони здоров'я щороку збільшується обсяг фінансування. Так, у 2016 році обсяг фінансування становив 939,1 млн.грн., що на 144,2 млн.грн. більше, ніж у попередньому році.

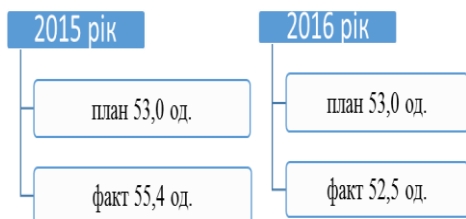
Збільшено фінансування на:

- медикаментозні засоби на **26,2 млн.грн.**
- дитячу реанімацію - на **1,2 млн.грн.**
- лікування ветеранів війни - на **2,8 млн.грн.**
- пероральні цукрознижуючі препарати - на **4,7 млн.грн.**

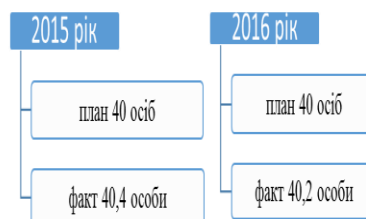

За звітний період проведено оптимізацію ліжкового фонду, який становив 3960 ліжок. Кількість лікарняних ліжок на 10 тис. населення становила 52,5 од. проти 55,4 од. - у 2015 році.

Забезпеченість ліжками медичних закладів на 10 тис. населення

Забезпеченість лікарями медичних закладів на 10 тис. населення

У 2015-2016 роках пріоритет надавався розвитку первинної медичної допомоги, як основи медико-профілактичного обслуговування населення.

У місті працює 8 центрів надання первинної медико-санітарної допомоги (ЦПМСД). Для підвищення якості та доступності медичної допомоги мешканцям міста в складі ЦПМСД функціонувало 72 амбулаторії, з яких 31 - відокремлена. Відокремленість амбулаторій дозволила скоротити радіус обслуговування населення та наблизити надання медичної допомоги за місцем проживання людей.

З метою збереження кадрового потенціалу на первинній ланці з квітня 2016 року впроваджено надбавки за обсяг та якість виконаної роботи медичними працівникам, на що спрямовано 15,8 млн.грн. Це надало можливість щомісяця підвищити заробітну плату лікарям в середньому на 1400 грн., медичним сестрам на 900 грн. та збільшити на кінець звітного періоду укомплектованість кадрами (лікарями та медичними сестрами) з 81% та 68% до 93% та 88% відповідно.

Якість медичної допомоги значною мірою залежить від стану матеріально-технічного забезпечення закладів та установ охорони здоров'я.

Значно збільшилася укомплектованість сімейних амбулаторій відповідно до табеля матеріально-технічного оснащення - 45,0% проти 36,5% у 2015 році.

Придбано 369 од. обладнання на суму 31,57 млн.грн., з яких: 255 од. медичного - на 26,56 млн.грн. та 18 легкових автомобілів для ЦПМСД - на 4,04 млн.грн.

У 2016 році видатки на оновлення обладнання і медичної техніки зросли більше, ніж в 2 рази, та становили 85,6 млн.грн. Придбано 53-и санітарних автомобіля, 743 од. медичного обладнання (томограф, 3 системи УЗД, 10 гастрофіброскопів, 4 од. рентгенівського обладнання, 293 сумки-укладки, 25 кольпоскопів, 107 електрокардіографів тощо), 30 од. медичних меблів, 290 од. комп'ютерної та оргтехніки, тощо. Рівень оснащення закладів первинного рівня санітарним автотранспортом в середньому досяг 60% проти 40% на початок року.

У звітному періоді виконувалися поточні та капітальні ремонти закладів охорони здоров'я.

Здійснено реконструкцію приміщень у 12 медичних закладах на суму 9,23 млн.грн. та капітальний ремонт у 20 закладах на 12,57 млн.грн.; у 2016 році здійснювалися ремонтні роботи капітального характеру в 23 установах на 15,4 млн.грн. На будівництво і реконструкцію закладів спрямовано 19,8 млн.грн. (виготовлено проектно-кошторисні документації на реконструкцію 9 об'єктів, завершено роботи на 2 об'єктах, тривали будівельні роботи та розпочато проектування на 12-ти об'єктах).

На проведення поточних ремонтів у 16-ти закладах у 2016 році витрачено 4,1 млн.грн. Облаштовано відділення для реабілітаційного лікування учасників бойових дій, в тому числі учасників АТО в КЗ «Міська клінічна лікарня №3».

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ

Головним напрямком діяльності галузі соціального захисту населення є надання якісних соціальних послуг, зокрема, підтримка незахищених верств населення (пенсіонерів, інвалідів, ветеранів війни, багатодітних сімей та інших малозабезпечених громадян міста).

У м.Запоріжжі діє Міська комплексна програма соціального захисту населення та з 2016 року запроваджено Програму «З теплом до людей», заходи яких спрямовано на підвищення рівня соціального захисту малозабезпечених і непрацевдатних громадян та створення умов для надання якісних соціальних послуг.

У 2015-2016 роках:

На виконання завдань Міської комплексної програми соціального захисту населення міста у 2016 році використано 128,98 млн.грн., що в 3,9 рази більше, ніж у 2015 році (за рахунок включення нових напрямків соціальної підтримки мешканців)

Кількість отримувачів житлової субсидії збільшилася з 73 тис. домогосподарств у 2015 році до 123 тис. - у 2016 році

Обсяги фінансування державної допомоги сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям, інвалідам з дитинства, дітям-інвалідам та тимчасової державної допомоги дітям у 2016 році в порівнянні з 2015 роком збільшилися на 7,4%

Починаючи з 2015 року в Міській комплексній програмі соціального захисту населення впроваджено низку заходів, спрямованих на соціальний захист учасників АТО та членів сімей загиблих.

З нагоди Дня захисника України вперше в 2016 році надано одноразову адресну цільову допомогу в розмірі 500,0 грн. 54 інвалідам війни - учасникам антитерористичної операції та 26 неповнолітнім дітям, які мають статус члена сім'ї загиблого під час участі в АТО.

Крім того, надавалася адресна допомога на відшкодування витрат на житлово-комунальні послуги сім'ям, члени яких загинули під час участі в АТО (50% в межах соціальних норм та нормативів, які передбачені чинним законодавством).

Всього в 2015-2016 роках на підтримку учасників АТО та сімей, члени яких загинули під час участі в АТО та революції Гідності спрямовано 13,9 млн.грн.; на підтримку вимушених переселенців - 5,04 млн.грн.

У 2016 році на Програму «З теплом до людей» спрямовано 8,16 млн.грн., компенсацію додаткових витрат на оплату послуг централізованого та індивідуального опалення отримали 29,9 тис. сімей.

З метою створення комфортних умов для відвідувачів у звітному періоді здійснено капітальний ремонт в приміщеннях районних управлінь праці та соціального захисту населення по Дніпровському, Комунарському, Олександрівському, Шевченківському районах міста та розпочато - по Заводському району.

Задля зменшення часу обслуговування громадян в управліннях праці та соціального захисту населення по Дніпровському, Комунарському, Хортицькому та Шевченківському районах за кошти інвесторів у сумі 1,4 млн.грн. встановлено електронні системи управління чергою, придбано меблі, комп'ютерну та іншу оргтехніку.

За рахунок коштів бюджету міста в управлінні праці та соціального захисту населення по Олександрівському району впроваджено електронну систему управління чергою і програму «Електронна заява та декларація».

КУЛЬТУРА

У місті на належному рівні організовано дозвілля громадян.

Так, за період 2015-2016 років проведено 31 загальноміський захід до державних та пам'ятних дат, на які спрямовано 3,45 млн.грн.

Успішно реалізуються міські проекти «Культура і мистецтво - назустріч кожному» та «Творчий мікрофон», у рамках яких проведено 988 культурних програм: 26 - у парку Перемоги, 26 - на пл.Маяковського, 936 - на дворових майданчиках по усіх районах міста.

У звітному періоді:

оновлено матеріально-технічну базу підвідомчих закладів культури. Придбано побутову та оргтехніку, меблі, сценічні костюми, звукову апаратуру тощо на 4,46 млн.грн.;

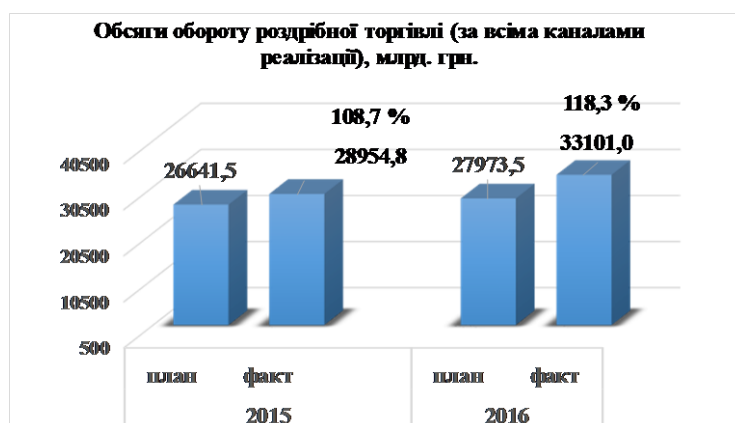
здійснено капітальні ремонти підвідомчих закладів на 8,37 млн.грн.;

поповнено книжкові фонди на 5,32 тис. комплектів періодичних видань та 11,73 тис. од. книжкової продукції на загальну суму 1,974 млн.грн.

СПОЖИВЧИЙ РИНОК

Основним завданням торговельних об'єктів міста в умовах посилення конкуренції на споживчому ринку товарів та послуг було вдосконалення організації продажу товарів і підвищення якості побутового обслуговування населення.

У 2015-2016 роках спостерігалось збільшення товарообігу та насичення споживчого ринку товарами.

Обсяг реалізованих послуг у 2015 році склав 6341,883 млн.грн., за 2016 рік - 6926,867 млн.грн. Темп зростання обсягів реалізованих послуг відповідно становив 120,2% та 109,2%.

2015 рік

- обсяг реалізованих послуг - 6341,883 млн.грн.
- темп зростання - 120,2 %

2016 рік

- обсяг реалізованих послуг - 6926,867 млн. грн.
- темп зростання - 109,2 %

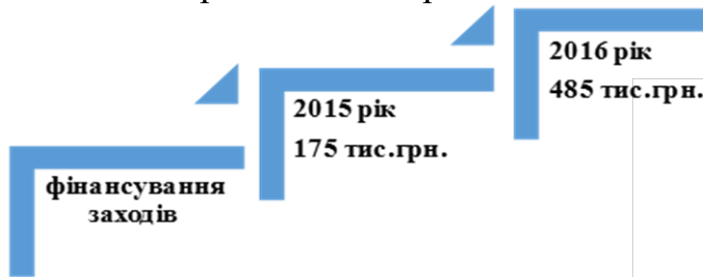
За 2016 рік в місті відкрито 989 нових об'єктів сфери обслуговування, що на 13,4% більше, ніж торік. Зокрема, відкрито 231 магазин, 93 об'єкти ресторанного господарства, 142 об'єкти з надання послуг, 444 тимчасові споруди для здійснення підприємницької діяльності, 50 аптек, 1 торговельний павільйон, 25 торговельно-зупинкових комплексів та 3 склади.

Всього станом на 01.01.2017 на території міста функціонувало 5656 об'єктів споживчої сфери. Задля забезпечення робочими місцями фахівців у галузях торгівлі та громадського харчування й надання платних послуг населенню проводилася робота зі сприяння розширенню торговельної мережі міста.

ПІДТРИМКА РОЗВИТКУ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ

Розвитку малого і середнього бізнесу у звітному періоді сприяло формування цілісної та ефективної системи його підтримки.

У місті діє Програма фінансування деяких заходів щодо сприяння розвитку малого та середнього підприємництва.

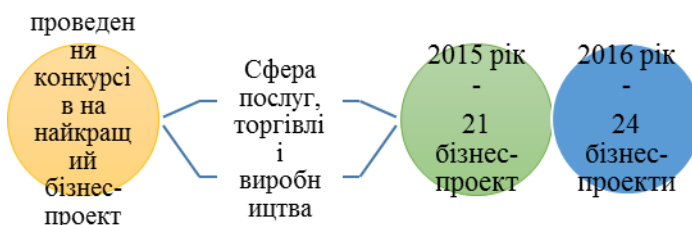

З метою спрощення процедури реєстрації в 2016 році в трьох районах міста відкрито відділи реєстрації фізичних осіб департаменту реєстраційних послуг міської ради.

Задля консолідації зусиль органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, громадських об'єднань, організацій підприємців у 2015-2016 роках проведено 20 чергових та 6 позачергових засідань міської координаційної ради з питань розвитку підприємництва.

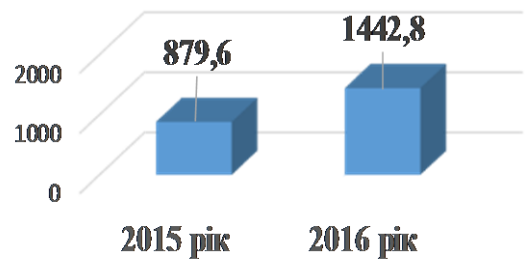
У звітному періоді прийнято 11 регуляторних актів, здійснено 10 базових, 18 повторних та 16 періодичних відстежень результативності регуляторних актів.

З метою збільшення надходжень до бюджетів усіх рівнів проводилися конкурси серед молоді на найкращий бізнес-проект.

Надходження до бюджетів всіх рівнів від суб'єктів малого підприємництва збільшилися на 62,0%.

Надходження до бюджетів всіх рівнів від суб'єктів малого підприємництва, млн. грн.

Для забезпечення інвестиційної привабливості суб'єктів малого та середнього бізнесу в Запорізькій торгово-промисловій палаті організовано Запорізький клуб якості. У 2016 році проведено Перший міжнародний форум інтеграції та кооперації «InCoForum», в якому взяли участь понад 1,5 тис. учасників та 40 експертів з України, Австрії, Білорусі, Німеччини, Казахстану, Канади, Китаю, Македонії, ОАЕ, Польщі, Чехії та багатьох інших країн.

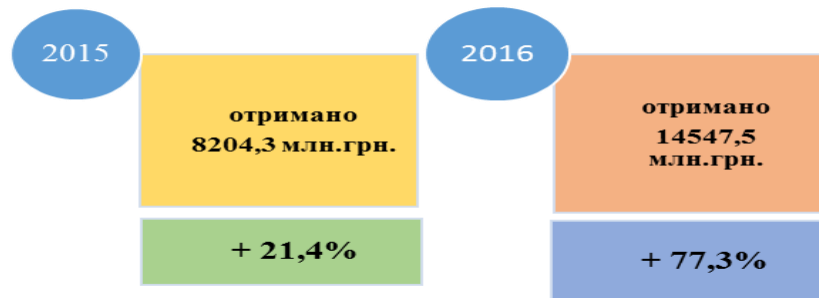
На базі ЗОСППР «Потенціал» створено «Клуб молодого підприємця», в рамках якого працює школа бізнесу. У Запорізькому Національному університеті відкрито спеціальність «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Фінансові ресурси

Показники доходної частини бюджету міста в 2015-2016 роках ґрунтувалися на положеннях і нормах реформованого законодавства та прогнозних показниках соціально-економічного розвитку м.Запоріжжя.

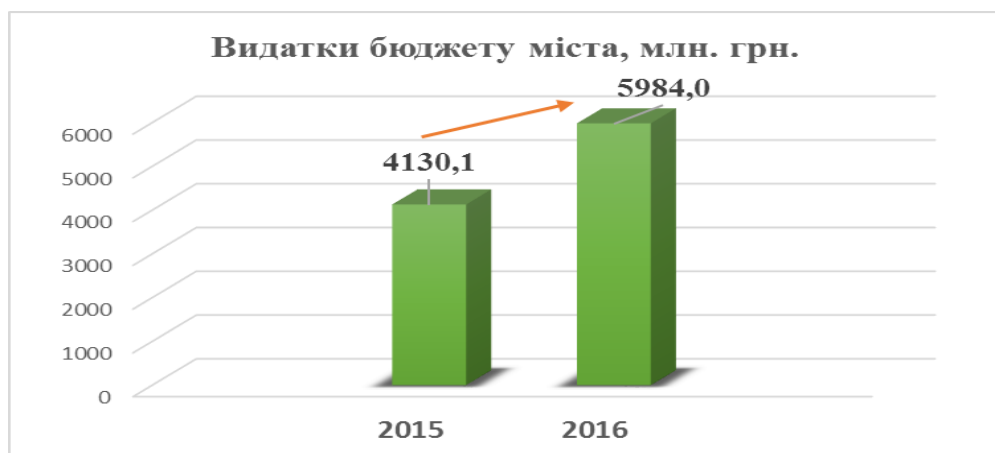

За звітний період відбулося поступове зростання надходжень до бюджетів усіх рівнів.

З усіх зібраних на території міста податків і зборів у бюджеті міста безпосередньо залишається менше третини (2015 рік - 29,3%, 2016 рік - 25,6%), а з урахуванням субвенцій та дотацій з державного бюджету - відповідно 53,4% та 41,7%.

У 2016 році до бюджету міста надійшло 6067,0 млн.грн. доходів, з них офіційних трансфертів - 2340,2 млн.грн. У порівнянні з попереднім роком доходи (без урахування трансфертів) зросли на 1320,5 млн.грн. (на 54,9%).

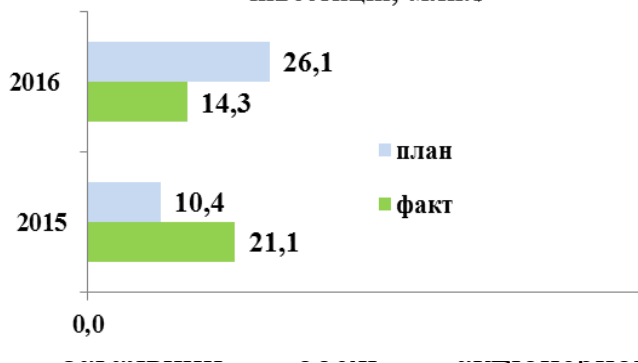

Створення сприятливих умов для залучення інвестицій

Залучення прямих іноземних інвестицій є стратегічним напрямком інвестиційної політики. Основна частка залучених у місто іноземних інвестицій – прями іноземні інвестиції.

У 2015-2016 роках в економіку міста надійшло відповідно 21,1 млн.дол.США (у 2 рази більше, ніж заплановано) та 14,3 млн.дол.США (на 45,2% менше, ніж заплановано) іноземних інвестицій (акціонерного капіталу). Зменшення пояснюється нестабільним фінансово-економічним станом та військовими діями на Сході країни.

Динаміка надходження іноземних інвестицій, млн.\$

капіталу нерезидентів станом на 01.01.2017 склав 766,8 млн.дол.США, що на 21,7% більше, ніж на 01.01.2016 (630,3 млн.дол.США).

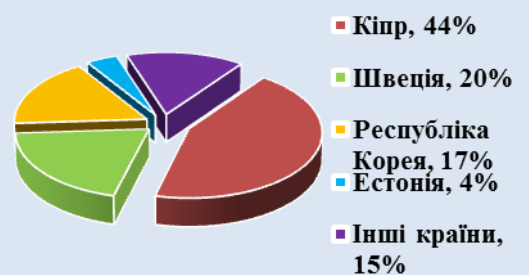
В економіку міста залучено близько 94% від обсягу прямих іноземних інвестицій області. У розрахунку на одного мешканця міста цей показник склав 801,9 дол.США.

Приріст інвестицій спостерігався у сфері виробництва хімічних речовин і хімічної продукції на 25,9%, тимчасового розміщення й організації харчування - на 81,9%, інформації та телекомунікації - на 35,7%, у фінансовій та страховій діяльності - на 59,5%.

Капітал нерезидентів спрямовано, переважно, у промисловість (82,8% від загального обсягу прямих іноземних інвестицій), а саме: у виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів (28,2%), машинобудування (33,5%), металургійне виробництво (11,9%).

Структура іноземних інвестицій за країнами інвесторами, %

Прямі іноземні інвестиції в економіку м.Запоріжжя надходили із більш, ніж 50 країн світу.

Найбільші інвестори: Кіпр, Швеція, Республіка Корея.

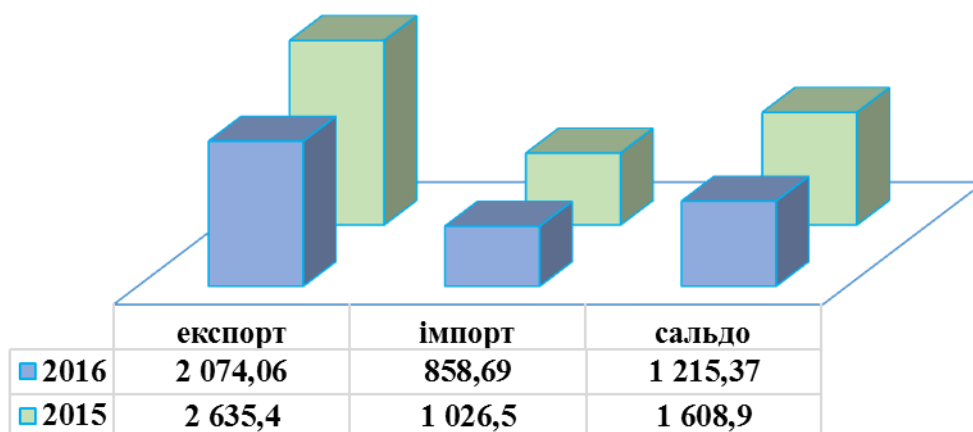

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНІ ЗВ'ЯЗКИ

Місто має чітко визначену експортну орієнтацію. Так, більше 70% зовнішньоторговельного товарообігу складає експорт.

За звітний період, як і в попередні періоди місто мало позитивне сальдо зовнішньо-торговельного балансу. У 2015 році воно складало 1608,9 млн.дол.США, а в 2016 році - 1215,37 млн.дол.США.

Зовнішня торгівля товарами та послугами у 2015-2016 роках

Основу зовнішньої торгівлі міста становили товари. На їх долю в середньому припадало 93% експорту та 94% імпорту.

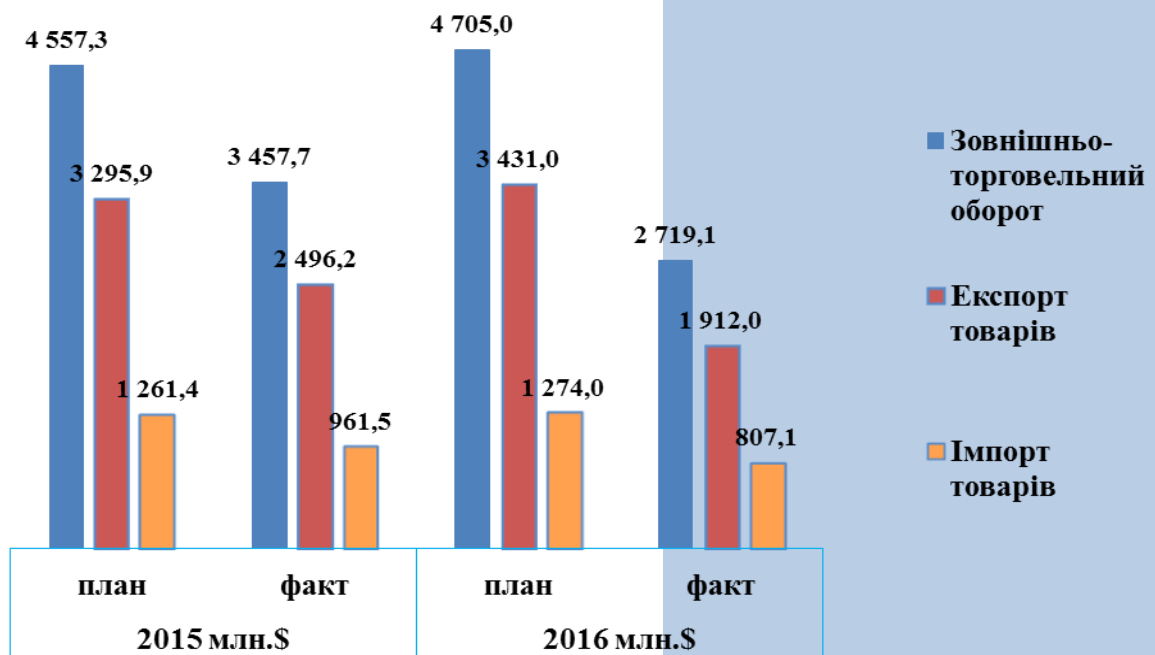
Однак, враховуючи інфляційні процеси та стрімке знецінення національної валюти, в 2015-2016 роках відбулося суттєве скорочення експорту та імпорту товарів.

Як наслідок, зовнішньоторговельний обіг товарів у 2015 році складав 3457,7 млн.дол.США (на 24,1% менше від запланованого), у 2016 році – 2719,12 млн.дол.США (на 21,4% менше, ніж у попередньому році та на 42,2% менше від запланованого).

Зовнішня торгівля товарами у 2015-2016 роках

Зовнішньоторговельні взаємовідносини підтримувались з партнерами із понад 140 країнами світу. Найвагоміша частка запорізької продукції поставлялася до країн Європи, Азії та СНД.

Значні експортні поставки здійснювались у Російську Федерацію, Італію, Польщу, Болгарію, Єгипет, Індію, Німеччину. Імпорт товарів здійснювався, зокрема, з РФ, Німеччини, Китаю, Польщі, Туреччини, Литви, Білорусії, Норвегії.

У структурі експорту основну частку складали: чорні метали; машини, обладнання та механізми; продукти рослинного походження; продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості в структурі імпорту – мінеральні продукти; недорогоцінні метали та вироби з них; реактори, котли, машини; живі тварини, продукти тваринного походження.

РОЗВИТОК ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ

Пріоритетними напрямками діяльності в звітному періоді визначено розвиток різних видів туризму, якісна організація та проведення на високому рівні міських святкових заходів.

Розроблено Програму розвитку туризму в м.Запоріжжі «7x7», яка спрямована на розвиток 7 найбільш перспективних напрямків туризму: сакрального, індустриального, козацького, подієвого, природного, історичного та видового.

Проводилися міські святкові заходи, які сприяють формуванню нової системи культурних цінностей мешканців міста, зокрема День міста Запоріжжя і Покрови, фестиваль Запорізька книжкова толока, IV Всеукраїнські козацькі ігри «Козацька слава», свято на День туризму, музичний фестиваль «Екс-ан-Прованс» тощо.

У місті функціонують 34 готелі різного рівня комфортності на 2,5 тис. місць та 15 санаторно-курортних і рекреаційних закладів, пристосованих для розміщення туристів.

З кожним роком зростає кількість туристів, які відвідали м.Запоріжжя та зупинялися в закладах готельного типу, про що свідчить збільшення на 14,2% надходжень до бюджету міста туристичного збору (за 2015 рік - 324,8 тис.грн., за 2016 рік - 370,9 тис.грн.).

ДЕМОГРАФІЧНА СИТУАЦІЯ

Соціально-демографічна ситуація залежить від процесів відтворення населення та міграції.

За останні два роки чисельність населення м.Запоріжжя зменшилася на 11,32 тис.осіб та станом на початок 2017 року становила 750,685 тис.осіб.

у 2015-2016 роках чисельність міста поповнилася на 12,927 тис. новонароджених немовлят

у звітному періоді зареєстровано 22,323 тис. померлих

у 2015-2016 роках до міста прибуло 6,937 тис.осіб

відтік мігруючого населення становив 8,849 тис.осіб

На демографічну ситуацію суттєво впливає стан здоров'я населення. Основними причинами збільшення смертності є хвороби системи кровообігу, новоутворення тощо.

У звітному періоді вдалося знизити показники наступних захворювань. Так, показник захворюваності на хвороби системи кровообігу в 2016 році зменшився в порівнянні з 2015 роком на 9,0% та склав 293,3 випадків на 10 тис. населення, показник захворюваності на туберкульоз зменшився із 46,7 випадків на 100 тис. до 44,0 - у 2016 році.

Серед позитивних зрушень, також, слід зазначити зменшення малюкової смертності на 1,3% (в 2015 році він становив 5,98‰ на 1000 новонароджених, у 2016 - 5,90‰).

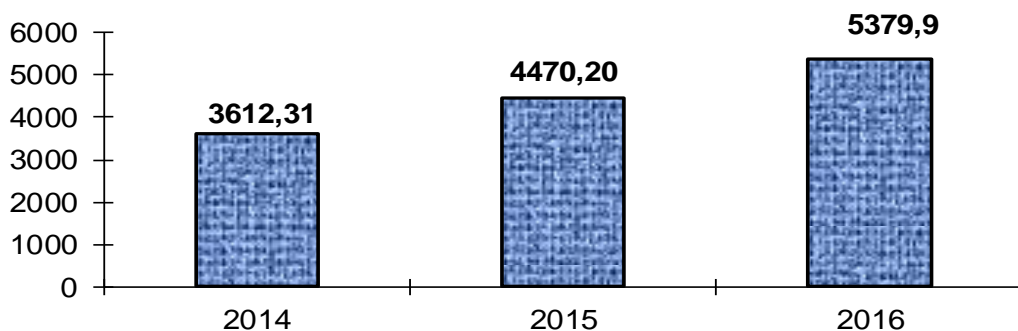
ГРОШОВІ ДОХОДИ НАСЕЛЕННЯ

Доходи населення є важливим чинником, який впливає на загальний розвиток економіки міста.

У 2015-2016 роках у м.Запоріжжі зберігалася тенденція щодо збільшення заробітної плати. Так, у 2015 році в порівнянні з 2014 роком вона зросла на 23,7% та становила 4470,20 грн., у 2016 році в порівнянні з 2015 роком - на 20,4% та становила 5379,9 грн.

Середньомісна заробітна плата штатних працівників по м.Запоріжжю в 2014-2016 роках, грн.

Рівень заробітної плати перевищив планові показники у 2015 році на 15,6%, у 2016 році - на 31,9%.

Середня заробітна плата в м.Запоріжжі традиційно вище, ніж по області (в 2015 році - на 6,4%, у 2016 році - на 5,9%) та в середньому по Україні (в 2015 році на 6,6%, у 2016 році - на 3,8%).

Природокористування та охорона навколишнього природного середовища

У 2015-2016 роках у м.Запоріжжі виконувалися природоохоронні заходи, які фінансувалися з міського та обласного фондів охорони навколишнього природного середовища.

Одним із пріоритетних напрямків роботи галузі визначено зменшення та запобігання скиду неочищених стічних вод, забруднення річок та ґрунтів, поліпшення водовідведення, в рамках якого в повному обсязі виконано наступні заходи:

- реконструкцію каналізаційного напірного колектору діаметром 710 мм від КНС-23. Ділянка №3 від вул.Істоміна до камери гасіння;
- придбано насосне і технологічне обладнання, для заміни такого, що використало свої технологічні можливості для центральних очисних споруд Лівого берега (ЦОС-1) та каналізаційних насосних станцій (КНС);
- реконструкцію центральних каналізаційних очисних споруд Лівого берега (ЦОС-1). Мулові ставки м.Запоріжжя;
- реконструкцію самопливного каналізаційного колектору від вул.Новгородської до ЦОС-2. Ділянка переходу дюкером під вул.Задніпровська та залізницею;
- реконструкцію самопливного каналізаційного колектору по пр.Металургів від вул.Рекордної до вул.Лучєвої.

По об'єкту «Реконструкція каналізаційного колектору до КНС-1 по вул.Українській м.Запоріжжя» у 2015-2016 роках виконувалися будівельні роботи.

У повному обсязі виконано роботи, пов'язані з поліпшенням технічного стану та благоустрою малої водойми ЦПКтаВ «Дубовий гай» та завершено роботи з розчистки русла р.Верхня Хортиця на ділянці від залізничного переїзду до р.Дніпро.

З метою збільшення та покращення стану зелених насаджень за рахунок бюджету міста та обласного бюджету здійснювалися заходи з озеленення міста.

За період 2015-2016 років висаджено 4,4 тис. дерев, 26,6 тис. кущів, засіяно 692 кв.м та укладено 2 593 кв.м рулонного газону.

ТЕХНОГЕННА БЕЗПЕКА

Пріоритетом галузі визначено створення умов щодо захисту населення від надзвичайних ситуацій, у тому числі військового характеру, шляхом запобігання таким ситуаціям, ліквідації їх наслідків і надання допомоги постраждалим.

У 2015-2016 роках спеціалісти аварійно-рятувальної служби врятували життя 348 особам та попередили можливу втрату матеріальних коштів державного і особистого майна на 14,7 млн.грн. Крім того, на водних об'єктах врятовано життя 415 особам. У 2016 році розчищено водну акваторію пляжів та зон відпочинку загальною площею 93,55 тис.кв.м.

